

Resultat av Naturskyddsföreningens enkät till de politiska partierna i Vaxholm inför kommunvalet 2014.

Inför kommunvalet 2014 har Naturskyddsföreningen i Vaxholm satt ihop en enkät med nio frågor relaterade till natur och miljö ställda till de politiska partierna. Svaren presenteras här, med Naturskyddsföreningens kommentarer. Vi har använt olikfärgade smileys för att symbolisera de olika svaren, och sist i rapporten sammanställs dessa i en tabell för att ge en översikt över enkätens resultat.

1. Skydda Killingen

En naturvärdesinventering som genomförts som ett examensarbete vid institutionen för naturgeografi och kvartärgeologi vid Stockholms universitet har identifierat flera områden med höga naturvärden på Killingehalvön på Resarö. Området har också en ökande betydelse för invånarna på Resarö och Kullö som tätortsnära naturområde. **Kommer ert parti att verka för att en betydande del av Killingen blir naturreservat?**

(M) 😊

Ja, som redan uttryckt i ÖP

(KD) 😊

Ja, den delen av Killingen som ägs av Vaxholms stad. Svårigheten ligger i att förutse vad som händer med den privata delen. Ämnar ägaren exploatera sin del med nya bostäder sjunker trycket på bostäder för kommunen och i det läget kan kommunens mark delvis avsättas till naturreservat. Vilket område och hur stort måste vår biolog ange.

(FP) 😊

Ja delar av. ÖP 2030 är dokumentet som uttrycker vår vilja.

(C) 😊

Centerpartiet vill bevara ett friluftsområdet på Resarö/Killingen. Killingen finns med i Översiktsplanen och hälften vill vi ha som naturreservat.

(S) 😊

Svaret till inrättande av reservat i en betydande del av Killingen är ja. Vi i opposition har inte haft möjlighet att yttra oss om Killingen förutom under översiktsplanarbetet – där vi har varit tydliga med vår åsikt om Killingens framtid. Som rapporten ni nämner pekar på är det viktigt att detta grönområde är kvar för våra invånare och de som komma skall. Det finns detaljplaner för Resarö som just nu jobbas med på Stadsbyggnads som vi anser är på fel väg. Storäng ska exploateras med ett stort antal nya bostäder trots vetskap om att radon är utbredd i området och därmed en fara för människor. Man planerar för bostäder utan att ha livsviktiga trafiklösningar klara och man har ingen grönplan klar för att försäkra om fortsatt

tillgång till exempel Killingen och andra grönområden. Att skydda Killingen från exploatering är mycket viktigt för Resarös och Vaxholms framtid.

(MP) 😊

Miljöpartiet kommer att verka för att en betydande del av Killingen blir naturreservat, eftersom området har höga naturvärden, men också ett stort rekreativvärde för de boende på Resarö och Kullön.

(V) 😊

Ja, så stor del som möjligt – från udden i väster till Resarö skola i nordost. Vi har redan begärt det i vårt svar på Översiktsplanen.

Ur vårt svar på ÖP utställning: Enligt ÖP2030 ska den fördjupade översiktsplanen för Resarö från 1993 fortfarande gälla. Där står det: "Inom den så kallade Killingeplatån bör markområden från strandkanten upp till 300 meter från strand skyddas mot framtida bebyggelse. En betydande del av kommunens befolkning bor på Resarö, och därmed är det ett anständighetskrav att det finns ett stort skyddat grönområde på Resarö."

(WP) 😊

Ja! Detta är en av våra hjärtefrågor och ett utav flera grundskäl till att vi grundade partiet. Ja vi vill göra så stor del av Killingen som möjligt till naturreservat i syfte att säkra detta område för framtiden. Vi respekterar dock privat ägande och hoppas på gemensamma lösningar i positiv anda med privata markägare som kan påverkas.

Naturskyddsföreningens kommentar:

I översiktsplanen är en del av Killingen markerad som grönområde, men möjligheten att inrätta ett naturreservat nämns inte. Därför är en hänvisning till översiktsplanen inte ett svar på vår fråga. Naturskyddsföreningen anser att en stor del av området borde avsättas som kommunalt naturreservat för att tydligt markera gränserna för framtida bebyggelseplaner.

2. Skydda Blynässkogen

Blynässkogen (grönområdet vid Blynäshagen) fungerar som närnaturområde för en stor del av befolkningen på Vaxön, och besöks också flitigt av både förskolor och skolor. Området har naggats i kanten av byggnationer och det har även förekommit förslag om mer storskalig exploatering.

Kommer ert parti att verka för att Blynässkogen ska förbli oexploaterad?

(M) 😊

Området ingår inte i den antagna exploateringsplanen

(KD) 😞

All mark på Vaxön är högintressant för exploatering. Vi måste se hur vår kommun ser ut om 20-30 år. Tar vi inte mer mark i anspråk kan vi riskera att ha höghus istället på Vaxön. Jag vill inte ha höghus så risken finns att vi kan tvingas att använda marken om 15 år eller mer. Vi kan nog inte hålla hela den skogen helig mot exploatering.

(FP) 😞

Delar av Blynässkogen kan förmodligen komma att tas i anspråk för förtätning men ingen storskalig bebyggelse.

(C) 😊

Om ni menar "skogen" mellan Lärkvägen och kyrkogården, så har vi inga planer på att den ska bebyggas. Om det gäller inom Kvarteret Landstinget, vilket även omfattar "omsorgsvillorna" så kommer det att detaljplaneras för ett som jag vill kalla ett "Campus Äldre" vilket vi har stort behov av i kommunen.

(S) 😊

Blynäs som område är mycket komplicerat eftersom vissa delar av marken inte är kommunal, det ligger ett reningsverk som man inte kan göra sig av med om inte Vaxholm kan kopplas till Käppala och det är ett topografiskt smalt och kuperad område. Skogen ligger ju i den kuperade delen och är inte lämplig för bebyggelse dels av den orsaken men också då det behövs en grön remsa från Lärkvägen mot kyrkogården och Eriksövågen.

(MP) 😊

Vi anser att alla boendemiljöer behöver gröna lungor för rekreation och stadsnära djurliv. Därmed kommer vi att verka för att Blynässkogen vid Blynäshagen bevaras, snyggas till och skyddas mot ytterligare exploatering.

(V) 😊

Ja, barn behöver grönområden som finns riktigt nära – annars kan de inte komma dit för egen maskin.

(WP) 😊

Ja, liksom tidigare fråga är detta en av våra hjärtefrågor och skäl till att vi grundat partiet. Liksom ovanstående måste även eventuellt privat ägande respekteras.

Naturskyddsföreningens kommentar:

Denna fråga har varit med i våra enkäter sedan 2006 och nu hade vi förhoppningen att alla partier hade kommit fram till värdet av att behålla en bit skog på Vaxön. Tyvärr har dock (KD) och (FP) ändrat sig sedan förra valet, medan (M) och (C) svävar på målet.

3. Avveckla kalhyggesbruket

All skog i Vaxholm är att betrakta som tätortsnära. Det innebär att skogsbruket utöver de krav som lagar och certifieringar kräver när det gäller naturhänsyn också måste ta extra hänsyn till områdenas värden som rekreationsområden. Vaxholms största skogsområden finns på Bogesundslandet, men trots att området inom kort kommer att bli naturreservat kommer ca 80 % av skogsarealen att vara inriktad på produktion. Det förhärskande kalhyggesbruket minskar biologisk mångfald, ökar utsläpp av växthusgaser, skapar hinder för friluftslivet och innebär en förfulning av landskapsbilden. Det finns ekonomiskt gynnsamma alternativ till kalhyggesmetoden och därför är det dags att göra Vaxholm till en kalhyggesfri zon. **Kommer ert parti att verka för att en överenskommelse kommer till stånd mellan Vaxholms skogsägare om att avveckla kalhyggesbruket?**

(M) 😞

Vår utgångspunkt är att t.ex. SFV som markägare följer en godkänd Skogsvårdsplan

(KD) 😊

Ja absolut. Alla som har sett så kallade "föryngringsytor" inser att det är fel.

(FP) 😞

Kalhyggesbruket är relativa begrepp avseende arealer och uttagsmängder. Är inte detta en statlig fråga?

(C) 😞

"Det förhärskande kalhyggesbruket med en förfulning av landskapsbilden" är en högst individuell uppfattning och att utifrån denna kräva att göra Vaxholm till en "kalhyggesfri zon" är ett hypotetiskt krav. Därför går det inte att svara på frågan om huruvida vi ska verka för en överenskommelse enligt Naturskyddsföreningens önskemål.

Därmed inte sagt att Centerpartiet i Vaxholm vill ha kalhyggen på Bogesund. Dock är en viktig utgångspunkt för Centerpartiet, är att värna äganderätten och det gäller även för dem som äger skog. För att skogen ska bidra till arbetstillfällen, till Sveriges ekonomi och till människors välbefinnande behöver vi ta hand om skogarna. Det innebär inte att skogen måste vara orörd. Ansvaret för miljön måste gå hand i hand med ansvaret för skogsproduktionen. Vår uppfattning är att varje skogsägare ska ha frihet under ansvar och de regler som gäller för skogsbruket. Alliansregeringen har tagit fram en satsning som kallas Skogsriket. (finns på Landsbygdsdepartementets hemsida). Det bygger på fyra ben och handlar om hur vi ska ta hand om och utveckla skogen på bästa sätt för att kunna bevara skogen som inkomstkälla och som en plats för alla att uppleva naturen. En viktig del i Skogsriket är upplevelser och rekreation därför att skogen är en plats för upplevelser och aktiviteter för boende och besökare.

(S) 😊

Ja, det är ju mycket bra om man kan komma fram till en frivillig överenskommelse. Vi tycker att det verkar helt otroligt att man etablerar ett naturreservat med möjlighet för kalhygge utan att ens överväga alternativa metoder för ett hållbart skogsbruk. Det kanske inte går att ensam bestämma över området i framtiden från kommunens sida men det är ju fullständigt essentiellt att bearbeta Länsstyrelsen i rätt riktning – från kalhygge till hållbart skogsbruk.

(MP) 😊

Kalhyggen är skadliga för den biologiska mångfalden och skogen ersätts av biologiskt utarmade och ensartade plantageskogar. Vi anser att skogsbruket ska moderniseras genom hyggesfria avverkningsmetoder och särskilt värdefull skog ska skyddas från avverkning. Bogesundslandet, som inom kort blir naturreservat, bör anses som extra skyddsvärd. Vi kommer därmed att verka för att en överenskommelse kommer till stånd mellan skogsägarna och Vaxholms kommun om att avveckla kalhyggesbruket.

(V) 😊

Ja, absolut.

(WP) 😊

Nej, vi har inte kunskap inom partiet inom detta viktiga område för närvarande. Vi ser fram emot en dialog med berörda parter (bl a Naturskyddsföreningen) där vi lär oss mer i ämnet för att eventuellt kunna ställning.

Naturskyddsföreningens kommentar:

Det finns en mycket stark opinion för att stoppa kalhyggesbruket på Bogesundslandet. Naturskyddsföreningen anser att en frivillig överenskommelse vore det bästa sättet att nå det målet, när naturreservatsbeslutet inte fick det resultatet.

4. Energikrav i exploateringsavtal

Många kommuner ställer i sina detaljplaner och exploateringsavtal krav på en lägre energiförbrukning i nybyggda hus än vad som stipuleras i gällande byggregler. Som svar på Naturskyddsföreningens tidigare framförda förslag på att införa striktare krav i detaljplaner har kommunen hävdat att det inte finns stöd i lagen för sådana regler, men att sådana kan införas i exploateringsavtalen. **Kommer ert parti att verka för att Vaxholms stad som generell policy inför strikta krav på energiförbrukning i exploateringsavtal med byggföretag under den kommande mandatperioden?**

(M) 😞

Nej, inga särkrav. Vi följer Boverkets etc. rekommendationer och regler

(KD) 😊

Ja, detta kommer att bli ett måste inom en snar framtid så varför inte ligga på framkant.

(FP) 😊

Ja, vad gäller egen fastighetsproduktion som skolor, omsorgsbostäder och liknande.

(C) 😊

Det är rätt, det finns inte stöd i lagen för kommuner att ställa särkrav. I budgetpropositionen 2014 beslutade regeringen att vissa av de nationella energikraven för nya hus kommer att skärpas samtidigt som kommunernas möjligheter att ställa särkrav utöver Boverkets byggregler BBR, begränsas enl. Byggkravsutredningens förslag.

Nivåerna för energihushållning kommer således att skärpas och detta ska också avspeglas i kommunens exploateringsavtal. Särkravsförbudet hindrar dock inte kommuner att ställa krav på ett byggnadsverks tekniska egenskaper när kommunen utför eller låter utföra byggnadsarbeten för egen räkning, typ skolor och äldreboenden. Centerpartiet tycker det är mycket viktigt att energieffektiviseringar ökar vid nybyggnation, både när det gäller byggnadsmaterial och energiförbrukning och att vi ökar andelen passiva hus på marknaden. Samtidigt måste vi fortlöpande energieffektivisera det befintliga bostadsbeståndet.

(S) 😊

Socialdemokraterna har vid de tillfällen vi har haft möjlighet att yttra oss i samband med detaljplaner, bygglov och exploateringsavtal krävt att kommunen bland annat ska ställa energikrav. Majoriteten har hävdat att detta skulle strida mot lagen och att kommunen skulle

försättas i en konkurrenssituation (läs; negativ konkurrens). Vi hävdar att detta tvärtom skulle ge Vaxholm en positiv fördel vid upphandling och skulle definitivt påverka vårt miljöarbete i rätt riktning.

(MP) 😊

Miljöpartiet kommer att verka för att Vaxholms stad som generell policy inför strikta krav på energiförbrukning i exploateringsavtal med byggföretag. MP förespråkar också ett mer helhetligt hållbarhetsprogram eller liknande som exploatörer ska följa när man bygger på/köper mark av kommunen. Dessa kan likna de certifieringssystem för byggnader som används allt mer i Sverige, t ex Miljöbyggnad, Svanen, Breeam eller Leed. Förutom energikrav innehåller de (i olika utsträckning) även kriterier för kemiska ämnen, hållbara transporter, kretsloppsfrågor (avfall, avlopp, dagvatten etc.). Ett sådant program skulle därmed även kunna omfatta särskilt hårda krav avseende kemiska ämnen och strålning i förskolor och skolor.

(V) 😊

Ja, vi har motionerat om detta, men fått avslag. Motivet var att det var viktigare att få så mycket som möjligt för marken och inte lägga särskilda krav som skulle kunna göra att exploatören får sämre vinst och därmed betalar mindre. Vi har för avsikt att förnya motionen – andra kommuner kan göra detta som Alingsås, Lerum m fl.

(WP) 😞

Nej. De krav som redan finns håller en för tillfället acceptabel nivå och vi tror att marknadskrafterna kommer göra mer energieffektiva hus intressanta, framförallt om elpriset går tillbaka till högre nivåer. Vårt intryck är att många nya byggmetoder och uppvärmningssystem inte är tillräckligt beprövade och därför kan innebära problem på sikt. Vaxholm ska inte tvinga entreprenörer att ligga i framkant på dessa områden. Dessutom har många energieffektiva hus ett visuellt intryck (mindre fönsteryta, djupa fönsternischer m m) som inte passar in i Vaxholms idylliska skärgårds- och garnisonsmiljö

Naturskyddsföreningens kommentar:

Något som går bra i t ex Alingsås, Växjö och Stockholm borde vara möjligt också i Vaxholm.

5. Kommunsamverkan för samordning av varutransporter

I södra delen av länet genomför åtta kommuner just nu ett projekt för att samordna varutransporterna (<http://www.sodertornskommunerna.se/projekt/samordnad-varudistribution>). Projektets viktigaste syfte är att minska kommunernas miljöpåverkan, främst utsläpp av växthusgaser. Projektet beräknas också medföra ekonomiska besparingar. **Kommer ert parti att verka för att Vaxholm ingår i en samverkan med grannkommunerna för samordning av varutransporter?**

(M) 😊

En liten kommun som Vaxholm behöver samverkan och det sker redan t.ex. vad gäller skolmat

(KD) 😞

Tveksamt då detta sköts av distributörerna själva. Har en åkare leverans till Vaxholm och Österåker och distributionsslingorna ligger så till att de kan samlastas görs det, av kostnadsskäl. Vi kan nog inte styra det bättre än vad de gör.

(FP) 😊

Ja.

(C) 😊

Ja, självklart måste Vaxholm göra många olika samordningar och samarbeta med närliggande kommuner i många olika frågor för att vara kostnadseffektiva, inte enbart när det gäller varutransporter

(S) 😊

Detta projekt känns helt självklart. Om man kan haka på just detta eller initiera eget i nord-ost är en organisatorisk fråga som ska kunna lösas. Samverkan för att försäkra att miljöaspekter främjas genom upphandling är också en viktig fråga. En annan kommunsamverkansfråga är den om att samordna upphandling och transport av närodlat mat till våra verksamheter. Det finns mycket bra exempel på detta från till ex USA där man har lyckats samla närodlat till bl a lokala skolor. Se: <http://localfoodhub.org/>

(MP) 😊

Vi kommer att verka för en samordning av varutransporter eftersom det är både ekonomiskt och miljömässigt lönsamt.

(V) 😊

Ja, vi ska göra vårt bästa.

(WP) 😊

Nej, för närvarande är detta ingen fråga vi har insikt i. Förslaget låter vettigt och vi ser gärna en konstruktiv dialog över blockgränserna i frågan.

Naturskyddsföreningens kommentar:

Förslaget verkar få ett ganska brett stöd, och vi hoppas att även de tveksamma går att få med på tåget under den kommande mandatperioden.

6. Giftfri förskola

Miljöbalken 2 kap. §4 lyder: "Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall undvika att använda eller sälja sådana kemiska produkter eller biotekniska organismer som kan befaras medföra risker för människors hälsa eller miljön, om de kan ersättas med sådana produkter eller organismer som kan antas vara mindre farliga. Motsvarande krav gäller i fråga om varor som innehåller eller har behandlats med en kemisk produkt eller bioteknisk organism."

Denna lag är i högsta grad tillämplig på verksamheten vid förskolor och skolor, där barn riskerar att exponeras för skadliga ämnen (t ex ftalater och bisfenol A) från många källor, t ex plastleksaker, golvmaterial och material för tillagning och förvaring av mat. Sundbybergs stad har genomfört ett

projekt, kallat Operation giftfri förskola, i samarbete med Naturskyddsföreningen (<http://www.sundbyberg.se/barnomsorg-utbildning/forskola/giftfri-forskola.html>), där förskolor först inventerats och därefter en handlingsplan tagits fram för att minska exponeringen av skadliga ämnen. **Kommer ert parti att arbeta för att kommunen under kommande mandatperiod genomför ett projekt (gärna i samarbete med Naturskyddsföreningen) där förskolorna inventeras avseende skadliga ämnen, och att inventeringen utgör grund för en handlingsplan för att förbättra den kemiska miljön på förskolorna?**

(M) 😞

Nej, men denna typ av frågor löses inte i kampanjform. Utbildningsförvaltning/Teknisk förv. har ansvaret för detta

(KD) 😊

Ja, jag har i flera år på många politiska möten och andra sammanhang påtalat riskerna med flera kemiska ämnen i våra barns närhet. Detta är mycket viktigt och forskning pågår om kommande genetiska och fertila problem dessa ämnen kan medföra.

(FP) 😊

Det är självklart att barns arbetsmiljö skall vara giftfria. Inventering kan diskuteras. Arbetsmiljön regleras dock av andra myndigheter och skyddsombud finns. En handlingsplan kan också diskuteras och bör också belysa löpande inköp av lösa inventarier, leksaker och liknande utrustning.

(C) 😞

I vårt lokala valprogram vill vi öka takten i arbetet med att "avgifta" vardagen i Vaxholm och vi behöver arbeta på flera plan för att fasa ut giftiga ämnen i vardagen. Vi måste kunna lita på att våra livsmedel är säkra, att textilier vi köper in till verksamheter inte innehåller antimögemedlet dimetyrfuramarat, att leksaker inom barnomsorgen inte innehåller bisfenol (alla bokstäver på skalan), att suddgummin i skolan inte innehåller ftalater och att vi inte i stadens verksamheter har golvmattor som innehåller gifter. Vi vill också ha en FASS, som förklarar kemikaliers påverkan, typ FASS för läkemedel.

-Det är således inte enbart i förskolorna som vi måste jobba med projekt för "avgiftning", det måste ske på ett mycket bredare plan i alla kommunens verksamhet, därför kommer vi inte att initiera det projekt som Naturskyddsföreningen föreslår.

(S) 😊

Det er ju ett fantastisk bra förslag och ett exempel på konkret projekt med strategi och mål. Vaxholm bör starta flera sådana specifika projekt som ska leda till en säkrare vardag för alla. Det är viktigt att vi också arbetar för att inget byggs (speciellt inte förskolor eller skolor) på radonkontaminerad mark. Just nu pågår det ett detaljplanearbete på Storäng/Resarö där man vill lägga en förskola precis där radonnivåer har uppmätts som högst. Detta är inte förenligt med varken miljöprogram eller skydd av våra invånare/barn.

(MP) 😊

Barn är särskilt utsatta och känsliga för skadliga kemikalier. Miljöpartiet kommer att fortsätta arbeta för att kommunens förskolor ska bli giftfria. Vi föreslog i en motion till kommunfullmäktige den 11 september 2013 att kommunens samtliga förskolor ska göras fria från miljögifter och att man därefter bör påbörja miljödiplomering av förskolorna i enlighet med motionen. Vi tänker träget fortsätta detta viktiga arbete, gärna i samarbete med Naturskyddsföreningen.

(V) 😊

Ja med förtjusning. Vi har redan lagt en motion om att nya byggnader ska vara giftfria.

(WP) 😊

Vi kommer inte aktivt driva dessa frågor på egen hand men stöttar detta till fullo ifall vi blir representerade i kommunfullmäktige och/eller relevanta nämnder.

Naturskyddsföreningens kommentar:

Ny kunskap har lett till att många skadliga ämnen fasats ut under senare år, men det blir alltid en eftersläpning på grund av materialens livslängd. Därför är inventeringar viktiga främst för att få bort äldre olämpliga produkter och material.

7. Mål för ekologisk mat

Regeringen satte 2006 upp som mål till 2010 att en fjärdedel (25 %) av den mat som kommuner och landsting serverar skulle vara ekologisk. Ekomatcentrum följer årligen upp måluppfyllelsen och efter en trög start har Vaxholm, enligt den senaste rapporten som gäller 2012, visserligen ännu inte uppnått målet, men ändå ökat andelen betydligt och ligger på 19,7 %. 35 kommuner hade nått 25-procentsmålet 2012. I Borlänge och Lund är andelen ekologiskt 46 %, och Uppsala planerar att nå 100 % ekologiskt inom 9 år. **Vilken nivå kommer ert parti att eftersträva att Vaxholm ska nå under kommande mandatperiod? Ange en siffra eller ett intervall.**

(M) 😊

Regeringsmålet är eftersträvansvärt

(KD) 😊

30-40% för att öka fortsättningsvis. Det är fel att offentlig upphandling hitintills inte har fått ta hänsyn till transporterna av mat genom Europa i sin upphandling. Jag är glad åt att Bryssel har fått backa i sina krav. Därmed bör vi kunna få ännu mer ekologisk mat i kommunen.

(FP) 😊

25 %

(C) 😊

Vi ställer inte ut "löften" i form av nivåer och siffror, för ekologisk mat. Ekologiskt framställda livsmedel/varor ingår som självklara i det vi kallar för "giftfri vardag".

I vårt lokala valprogram vill vi att måltiden (inom kommunens verksamheter) ska skapa trygghet och gemenskap. Måltiden ska leva upp till de krav som ställs på svensk

matproduktion när det gäller bra miljö och djursorg. Råvarorna ska så långt möjligt vara närodlat, anpassade efter säsong och maten ska tillagas på plats. Vi vill att kommunen utarbetar en övergripande kost- och måltidspolicy, som görs tydlig i all upphandling (LOU). Vi anser också att upphandlingarna ska styras mot att ha fokus på högsta kvalitet än på lägsta pris.

(S) 😊

Innan vi tog den nya kostpolicyn fanns det inga mål. Vaxholms kostchef bekräftar era siffror och att hennes ambition är att nå över 25 % 2014. Detta är uppmuntrande men det ska ju inte vara så att en ambition står eller faller på en person – det ska vara en kommungemensam ambition och det ska jobbas med aktivt för att uppnå målen. Med tanke på att vi vill och ska uppnå en annan politisk konstellation efter valet och att det blir en uppförbacke med att få kommunförvaltningen med på tåget kan vi tänka oss att målet realistiskt ska vara minst 50 % vid utgången av 2016 och att vi även ska ha ett mål för andelen närodlat mat.

(MP) 😊

Miljöpartiets mål för andelen ekologisk mat i kommunal skola, vård och omsorg är att den ska uppgå till minst 40 procent.

(V) 😊

Upp emot 75 % borde inte vara omöjligt – om vi får mer att säga till om efter valet.

(WP) 😊

Vi tycker det är fel att Vaxholm idag är en av de kommuner i landet som har absolut lägsta matkostnaden per skolelev i landet. Att satsa på ekomat är för oss självklart men då vi är ett nystartat parti utan erfarenhet att påverka kommunen kan vi inte ange exakta värden på denna angelägna fråga.

Naturskyddsföreningens kommentar:

Samtliga partier verkar ha höjt sina ambitioner i denna fråga sedan förra valet, vilket Naturskyddsföreningen ser som mycket hoppningivande.

8. Hållbarhet och tillväxt

I Vaxholms nya översiktplan anges att "Vaxholms strategiska planering ska präglas av långsiktig hållbarhet och tillväxt". I vissa frågor kan målkonflikter komma att uppstå mellan "hållbarhet" och "tillväxt". **Vilket av de två målen ska enligt ert parti vara det överordnade?**

(M) 😊

De är sidoställda. Se ÖP

(KD) 😊

Frågan är svår att besvara enkelt. Varje unikt fall där målkonflikter kan uppstå måste värderas utifrån båda aspekterna och alternativa lösningar sökas. Det viktigaste här är att inte ha skyggglappar för ögonen och bara följa den ena eller andra linjen slaviskt, utan att se

möjligheterna som finns utan att förstöra våra centrala naturområden i onödan. I vissa lägen måste man ta naturområden i anspråk men inte utan en objektiv värdering av alternativen.

(FP) 😊

Långsiktig hållbarhet.

(C) 😊

För mig är det självklart att hållbarhet går före tillväxt, jag menar att all tillväxt måste vara hållbar.

(S) 😊

Hållbarhet. Det finns ett uppenbart problem även med definitionen "tillväxt" då majoriteten har använt benämningen tillväxt för att definiera BEFOLKNINGSTILLVÄXT. Tillväxt är en helt annan sak än befolkningstillväxt. I Vaxholm betyder Alliansens andemening i ÖP att befolkningstillväxten är viktigast för att säkra ökad skatteinkomst – något som i sig är högst tvivelaktigt om Vaxholm kan uppnå. Vi definierar tillväxt som en samhällelig utveckling på alla plan och där måste inte hållbar miljö stå i konflikt med utveckling så länge man har en plan för hur samhällets utveckling ska ske på ett hållbart sätt. En sådan plan finns inte i Vaxholm. Vaxholmspolitiken har antagit ett "Miljöprogram" som helt saknar konkreta åtgärder eller funderingar över "tillväxten". Med tanke på att det inte finns strategier för hur man uppnår både tillväxt och hållbarhet finns det målkonflikter mellan tillväxt och hållbarhet. Och med tanke på att med tillväxt menar man befolkningstillväxt blir detta ännu mera tydligt (eller otydligt).

(MP) 😊

När man talar om hållbar tillväxt i Vaxholms nya översiktsplan, ska hållbarhet vara överordnat tillväxt vid målkonflikter, eftersom även kommande generationer ska kunna njuta av Vaxholms fantastiska skärgårdsmiljö och alla dess naturvärden i framtiden. Hellre energisnåla hus med små hyresrätter till unga och gamla i redan bebyggda områden, än att Vaxholm exploaterar våra grönområden för stora villor och bostadsrättshus. Vid nyetablering, utveckling eller större förändringar i bebyggelsen anser vi att en omvänd trafikhierarki bör tillämpas. Det innebär att man planerar för gång-, cykel-, och kollektivtrafik framför biltrafik. Traditionellt brukar det tyvärr se ut så att man tänker på bilen först och det har vi varken utrymme till eller råd med ur ett klimatperspektiv. Det spelar också stor roll för Vaxholm som ett attraktivt turistmål. Detta har Stockholms stad jobbat mycket med senaste tiden, bland annat i sin Framkomlighetsstrategi som kom för något år sedan. De har givetvis helt andra utmaningar än lilla Vaxholm men vi tycker att det är en viktig princip som kommer att bli allt viktigare.

(V) 😊

Hållbarhet – utan tvekan!

(WP) 😊

Vi är kraftigt emot de expansionsplaner som alliansen klubbat igenom. Vi månar först och främst om befintliga invånare i kommunen och väljer därmed "hållbarhet" framför "tillväxt".

Den tillväxt allianspartierna drivit på i Vaxholm sedan slutet på åttiotalet har skapat en av Sveriges absolut fattigaste kommuner som drabbar oss invånare.

Naturskyddsföreningens kommentar:

Naturskyddsföreningen anser att det är olyckligt att sätta upp mål om tillväxt (vare sig det handlar om ekonomisk tillväxt eller befolkningstillväxt), utan koppling till innehållet i tillväxten. Hållbar utveckling har i Brundtlandrapporten från 1987 definierats som "utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov". För ett begränsat geografiskt område som Vaxholm ska också tilläggas att den lokala utvecklingen måste bidra till att tillgodose regionala, nationella och globala behov. Detta kan förstås innefatta viss befolkningsökning så länge som andra kriterier inte äventyras, men det övergripande målet måste alltid vara en hållbar utveckling.

9. Miljösmarta åtgärder

I majoritetens programförklaring för innevarande mandatperiod angavs som ett mål att "Vaxholm skall vara en av de ledande kommunerna i Sverige på miljöområdet". Utvecklingen har dock tyvärr gått åt andra hållet: I tidningen Miljöaktuellt's senaste kommunranking kommer Vaxholm på plats 200 av 290. Ett tydligare fokus på de utmaningar inom miljöområdet som Vaxholm står inför skulle säkert bidra till att förbättra rankingen. Exempel på frågor, utöver de ovan presenterade, som Naturskyddsföreningen tycker är viktiga är:

- Vad behöver göras för att Vaxholms vattenområden ska uppfylla miljökvalitetsnormerna?
- Hur ska Vaxholms bidrag till klimatpåverkan minskas?
- Hur ska tunga och farliga transporter genom Vaxholm minskas?

Vilka konkreta åtgärder för att göra Vaxholm till en ledande kommun på miljöområdet vill ert parti satsa på under kommande mandatperiod?

(M)

Genomföra Käppalauppkopplingen, Kommunens fastigheter Guldklassas enligt Byggmiljö.

(KD)

Utbyggnad av vatten och avlopp. Bättre sopsortering. Bättre kontroll på dagvattnet (rening). Få Trafikverket att bygga om Skurubron omgående så att vi slipper trafiken till Värmdö. Öka båttrafiken till Stockholm även vintertid (minst 80 % pendlar till Stockholm med omnejd).

(FP)

Ökad takt i anslutningarna till kommunalt VA. Vi bör verka för att fler kan ha sin sysselsättning inom kommunen istället för att pendla ut. Verka för ökad användning av bilpooler och elbilar samt gemensamma laddstationer. Fler infartsparkeringar för både, bil, cykel och moped. Verka för fungerande kollektiv sjötrafik inom kommunen och till huvudstaden. Fler trafiksäkra lösningar med cirkulationsplatser. Fler säkra GC-vägar.

(C)

Ja, vi ska jobba för att Vaxholm ska bli en ledande kommun på miljö och klimatområdet. Mycket har påbörjats av Alliansen. Vi har anställt en miljöstrateg och antagit ett

miljöprogram. Vi har påbörjat ett arbete med en blåplan för översyn av våra vatten och vi är en aktiv part inom Östersjöinitiativet och vi jobbar med energistrategier i en särskild arbetsgrupp.

Centerpartiet anser att vi behöver många olika insatser för en grön omställning som är nödvändigt för vårt klimat. Arbetet med en plan för en "giftfri" vardag är en viktig del i arbetet för en bättre miljö.

Vår unika skärgårdsmiljö är vårt främsta varumärke och det ställer extra höga krav på att vi hänger med och driver på utvecklingen mot ett långsiktigt hållbart samhälle. Centerpartiet har som mål att Vaxholm ska vara fossilfritt till 2030 och det innebär att alla de områden där kommunen har rådighet (uppvärmning, tjänstebilar osv) ska vara fossilfria.

Vaxholm ska vara en cykelstad och det finns mycket mera att önska av cykelbanor och cykelparkeringar. En cykelväg till Bogesund och till Arninge står högt på önskelistan till Trafikverket. En bra och säker cykelväg Resarö, Kullön, Campus och Söderfjärdsskolan är ett annat krav. Staden kan införa system med låncyklar som boenden och turister, lätt kan hyra/återlämna en cykel för att ta sig runt i vår kommun.

Centerpartiet anser att det ska vara enkelt att vara miljö- och klimatsmart. Vi ska inte skuldbelägga de som åker bil eller fritidsbåtar, inte heller de som vill äta kött och duscha varmt. Det är utsläppen vi ska jaga och politiken ska ge förutsättningar och verktyg för att kunna agera miljösmart i vardagen. Laddningsmöjligheter för elbilar, hur kan vi bidra till produktion av förnybar el genom matavfallsinsamling, båtvtvättar och tömningsstationer för båttoaletter. Solpaneler på kommunala tak. En pålitlig och fungerande kollektivtrafik för arbetspendling på land och på vatten.

274:an genom Vaxholm är ett sorgebarn med alldeles för mycket tung trafik och det är mycket beklagligt att det förekommer. Tyvärr råder inte kommunens politiker över detta. Det är Trafikverket som äger frågan och de verkar helt orubbliga i sin inställning; De tycker det är ok att slussa tung norrgående trafik via Vaxholm från Essingeleden. Att bredda 274-an genom Vaxön är ingen lösning, det är den här genomfartstrafiken som måste bort. Vi behöver lobba stenhårt på alla nivåer mot Trafikverket för att förmå dem att ta andra beslut. Framförallt ska vi också lobba för att få en cykelväg till Arninge. Idag är 274-an tämligen livsfarlig för gång- och cykeltrafikanter.

(S)

Övergripande:

Vår skärgårdsnatur påverkas i allra högsta grad av de negativa miljö- och klimatförändringar som råder. Inte minst havsmiljön och de djur- och växtarter som är unika för just skärgårdsmiljöer är drabbade av klimatrubbningar, ökat sjötrafik, försämrade strandmiljöer, försvinnande biomassa och så vidare. Det är viktigt att vi planerar för åtgärder för natur och miljö utifrån ett historiskt perspektiv, och inte forskningsstatistik från nyare tid, så att vi kan få en mera omfattande bild av hur ett hälsosamt djur- och naturliv bör se ut och därvid ta itu med planer som bättre säkrar en hållbar framtid. En plan för hur kommunen ska engagera sig aktivt i detta arbete bör upprättas.

Socialdemokraterna i Vaxholm har under hela mandatperioden varit noga med att protestera en vad vi anser är fel inriktning i den beslutade Översiktsplan. Vi har varit aktiva gällande att motsätta oss exploateringsavtal och upphandlingar utan miljöhänsyn och har lämnat in motioner till Kommunfullmäktige som har fokuserat på miljö.

Konkret:

Vi måste fokusera på, investera i och prioritera vatten- och avloppsfrågorna. Detta gäller främst för Tynningö, Rindö och Resarö. Vi förordar i första hand gemensamma lösningar på avloppsfrågan/reningsverk eftersom frågan är så pressande i vissa områden och vill jobba för långsiktiga kommunala lösningar när det gäller vattentillgång.

Vattenburen kollektivtrafik ska utökas så det finns flera kollektivtrafikmöjligheter för våra invånare – så alltför väljer bort bilen. Vi ska göra det lättare att cykla. Detta kan göras genom att utöka moderna cykelparkeringar, prioritera cykelbanor och aktivt driva kommunikation mot invånare om vikten att lämna bilen hemma. Vi behöver en cykelplan.

Det finns ingen miljöstrategi som faktiskt arbetas med rent praktiskt angående en hållbar skärgård. Vi vill ha ett vattentät miljöprogram för de nästa 20 åren – både för Vaxholm och för skärgården. Vi bör ingå i en högre enhet (samarbete med andra kommuner, län och länder) när det gäller skärgården i stort, men ska också själva utarbeta ett mycket mera omfattande program med tydliga mål som arbetas med dagligen för att förbättra miljön. Miljöfrågorna bör ta plats i kommunförvaltningens ledningsgrupp med en miljöchef.

Upphandling – Kommunen ska genom detaljplaner, byggnationer och exploateringsavtal kräva miljövänliga och energieffektiva system och strukturer som ger långsiktig ekologisk hållbarhet.

EUs nya upphandlingsdirektiv tillåter miljökrav (det blir också lättare att märka varor). Detta direktiv ska vi använda oss av och ställa hårdare krav vid alla upphandlingar. Det gäller både sociala krav (till ex kollektivavtal) och strängare miljökrav. Majoriteten i Vaxholm har alltid hävdats att "det går inte enligt lagen" – men det gör det visst det (se exempel som Sigtunas krav på djurskydd, etc) och det faktum att man aldrig ens har försökt utmana de regler som har funnits är under all kritik.

Exploateringar – vi är emot majoritetens exploateringsprogram även om vi anser att vissa föreslagna objekt kan byggas. Majoriteten vill kraftigt förtäta Vaxholm vilket kommer att undantränga våra gröna rum främst i stadskärnan – detta är inte förenligt med vår vision för Vaxholm.

Dagvattenhantering är viktigt och ett annat område som Vaxholms Stad inte har konkretiserade lösningar för i ett framtidsperspektiv. Detta kommer bland annat vara viktigt när det byggs mera i skärgårdsmiljön på Rindö, Skarpö, Tynningö och Resarö.

Vi vill skapa en ren och frisk skärgårdsmiljö genom ett ambitiöst ekologiskt arbete samt genom att arbeta för att förbättra havsmiljön i Östersjöområdet.

Det är viktigt att satsa på förnybara energikällor. Denna ambition bör adresseras inom en konkret miljöplan för Vaxholm över en 20-års period.

(MP)

- Förbättrade båt- och busskommunikationer till och från, samt inom kommunen, så att bilanvändandet minskar. Tillfartsparkeringarna behöver ses över och utökas. Bussarna måste anpassas till färjetrafiken.
- Fler säkra gång- och cykelvägar behöver skapas i kommunen för att barn och ungdomar själva ska kunna ta sig till skolan.
- Ytterligare ett kolonilottsområde bör anläggas i Vaxholm för att gynna kretsloppssamhället och svara på det behov som finns (30 personer står just nu i kö i väntan på kolonilott).
- Vattenkvaliteten runt Vaxholm ska, i samarbete med andra kommuner, förbättras till EU-godkänd status. Östersjön som är ett känsligt bräckvattenhav ska värnas genom att kommunens hamnar miljöanpassas med exempelvis septiska tankar och alternativa båttvättstationer. Östersjökunskap bör införlivas i skolans undervisning. Vaxholms kommun kan vara behjälplig med kunskap och även bjuda in skolor i andra kommuner att göra utflykter till Skärgården.
- Strandskyddet ska iakttas och bygglov för bryggor medges i undantagsfall. Vattenaktiviteter som innebär risker för miljön ska förbjudas eller begränsas.
- Konstgödning av åkermark och gräsytor måste upphöra eftersom det leder till övergödning av Östersjön, som i sin tur leder till syrebrist och bottendöd.
- Kommunen ska verka för rening av avloppsvatten så att läckage av läkemedel/kemikalier inte sker och påverkar vårt vatten och ekosystemet.
- Dagvatten ska tas om hand för återanvändning.
- Förbättrat skydd av riksintressanta natur- och kulturmiljöer som byggnader, landskap, stränder och andra för befolkningen viktiga naturområden. Den biologiska mångfalden ska säkras genom att aktivt skydda och bevara särskilt viktiga områden i vatten och på land. Inventeringar, analyser, uppföljningar och åtgärder ska genomföras för att säkra den biologiska mångfalden.
- Förbättrat skydd mot onödig strålning. Överflödiga mobilmaster ska stoppas och förskolor och skolor ska utrustas med fiberkabel i stället för WiFi. Försiktighetsprincipen ska råda, enligt WHO:s och Europarådets anvisningar.
- Uppmuntra och skapa utrymme för återbruk på kommunens återvinningscentral. Gamla möbler och andra prylar kan skänkas till någon annan i stället för att det slängs bland grovsoporna. MP har i en motion föreslagit att Vaxholms hemsida kompletteras med en sida för återbruk där Vaxholmsbor får lägga in annonser under skänkes mot avhämtning. MP vill att kommunen kräver ett flödesschema för att få klarhet i var våra sopor tar vägen och hur mycket av soporna som upparbetas i Sverige.

- Uppmuntra kompostering och förbättrad sortering av hushållsavfallet.
- Verka för att fler ska samla in biologiskt nedbrytbart material som matavfall för att främja biogastillverkning.
- I kommunala upphandlingar ställa högre miljö- och rättvisekrav på de produkter som kommunala verksamheter köper/förbrukar, t ex ekologisk mat, miljömärkta städprodukter, miljöfordon inom kommunal tjänst, högre krav på att entreprenörer har miljöledningssystem osv.
- Klimatanpassa kommunens verksamheter och andra fastigheter som kommunen förvaltar genom att successivt övergå till förnyelsebara energikällor och vid behov förbättra fastighetsisoleringen. All el som staden köper in ska vara miljöcertifierad. MP kommer att fortsätta verka för hållbar energi och anser att kommunen bör köpa vindkraftsandelar eller vindkraftverk.
- Kommunen ska verka för att utsläppen av växthusgaser minskar till högst 2 ton CO2 per invånare. Som ett led i detta bör kommunen kräva och stimulera så låg energiförbrukning som möjligt i befintlig bebyggelse.
- Kommunen bör aktivt uppmuntra kommuninvånarna till ändrad, hållbar livsstil genom bland annat föreläsningar, bidra till ämneskunskap inom kommunens verksamheter samt stimulanser och avgifter.

(V)

I Demoskops politikerpanel kom Vaxholm på 273 plats av 290 vad gällde miljöarbetet.

- Allt avloppsvatten måste renas på ett fullvärdigt sätt. Sannolikt måste alla reningsverk förbättras och gamla läckande ledningar läggas om vilket är ett gigantiskt åtagande. Jordbruket måste hindra läckage genom olika åtgärder och dagvatten från tätbebyggda och trafikerade områden samlas och renas.
- Avsevärt förbättra båtarnas (vägfärjornas, Waxholmsbolagets båtars, Finlandstrafikens och fritidsbåtarnas) utsläpp. Bättre isolering på befintlig bebyggelse, göra det "inne" att gå, cykla eller åka kommunalt i stället för att åka bil.
- Ny färjetrafikled från Tenövarvet eller annat bättre ställe, dit var fjärde färja går?? Men hur kommer den tunga och farliga trafiken dit? Köra över naturreservatet känns lika illa som genom Vaxholm.

Ny bebyggelse ska ha nära noll i energibehov.

(WP)

Waxholmspartiet har grundats i första hand för att förstärka Vaxholms ekonomiska situation för att på så sätt långsiktigt förbättra kommunens grundläggande service inom vård, skola och omsorg. I frågor utöver de grundläggande tror vi på blocköverskridande långsiktiga lösningar tillsammans med bl a de partier som besitter störst kunskap på t ex miljöområdet. Vaxholm är en

liten stad med få politiska funktionärer, det är väldigt centralt att vi gemensamt kan dra nytta av den samlade kunskapen bland samtliga funktionärer, oavsett parti- och blocktillhörighet.

Sammanfattning

	 (M)	 (KD)	 (FP)	 (C)	 (S)	 (MP)	 (V)	 (WP)
1. Naturresevat på Killingen	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊
2. Skydda Blynässkogen	😊	😞	😞	😊	😊	😊	😊	😊
3. Avveckla kalhyggesbruket	😞	😊	😞	😞	😊	😊	😊	😊
4. Energikrav i exploateringsavtal	😞	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😞
5. Kommunsamverkan för samordning av varutransporter	😊	😞	😊	😊	😊	😊	😊	😊
6. Giftfri förskola	😞	😊	😊	😞	😊	😊	😊	😊
7. Mål för ekologisk mat	😊 25%	😊 30-40%	😊 25%	😊	😊 50%	😊 40%	😊 75%	😊
8. Hållbarhet och tillväxt	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊
 =stöder förslaget =stöder delvis/tveksam/avstår =stöder <u>inte</u> förslaget								

Vill du veta mer om hur enkäten genomförts? Kontakta Jan Holmbäck, 070-719 22 00 eller jan.holmback@sumit.se. Vill du diskutera politikernas svar? Uppgifter för kontakt med de politiker som lämnat svar kan du också få av Jan Holmbäck. Tycker du att Naturskyddsföreningen gör ett bra arbete? Det blir ännu bättre om du går med! Vill du veta mer om oss kan du kolla vår hemsida www.naturskyddsforeningen.se/vaxholm. Där kan du se vårt innehållsrika program och vilka olika områden vi jobbar med. Du kan också anmäla dig som medlem, och prenumerera på vårt nyhetsbrev.